

Sygn. akt I C 57/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR (del.) Joanna Dams

Protokolant Judyta Odachowska

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2019 roku w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **M. T. i W. T.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 170 276,56 złotych (sto siedemdziesiąt tysięcy dwieście siedemdziesiąt sześć złotych 56/100 groszy) wraz z odsetkami:

- umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, lecz nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie, liczonymi od kwoty 159 876,55 złotych od dnia 15 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty;
- ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 10 383,71 złotych od dnia 17 grudnia 2018 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę

8 535,92 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 grudnia 2018r., złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, (...) Bank S.A. w W. domagał się od pozwanych M. T. i W. T. zapłaty solidarnie kwoty 170 276,56 zł wraz z odsetkami liczonymi w sposób: od kwoty 159 876,55 tytułem niespłaconego kapitału wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, jednak nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie od dnia 15 grudnia 2018r. do dnia zapłaty, od kwoty 8 231,65zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, od kwoty 2 152,06zł tytułem odsetek za opóźnienie naliczonych od kwoty niespłaconego kapitału wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kwoty 16,30 zł tytułem opłat i prowizji.

W uzasadnieniu strona powodowa podała, że dochodzone pozwem roszczenie wynika z zawartej przez strony w dniu 27 kwietnia 2015r. umowy kredytowej nr (...). Wobec niewywiązywania się przez pozwanych z zobowiązania do terminowego regulowania rat i w związku z powstaniem zaległości, strona powodowa wypowiedziała przedmiotową umowę, stawiając całe zobowiązanie z dniem 21 maja 2018 roku w stan wymagalności. Przed skierowaniem sprawy na drogę postępowania sądowego strona powodowa bezskutecznie podjęła próbę polubownego pozasądowego rozwiązania sporu, wzywając pozwanych pismem z dnia 30 października 2018r. do zapłaty wymagalnego zadłużenia.

W dniu 4 stycznia 2019 r. Sąd Rejonowy(...) w (...) wydał w sprawie postanowienie, w którym – wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty z uwagi na wartość przedmiotu sporu – przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w (...), sygn. akt VI Nc-e 2370552/18.

Po przekazaniu sprawy strona powodowa uzupełniła pozew zgodnie z art. 505³⁷ § 1 k.p.c. oraz zaferowała w sprawie dowody z dokumentów wymienionych w liście dowodów e-pozwu.

W dniu 12 marca 2019r. tut. Sąd wydał w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt I C 57/19 up.

Pozwani M. T. i W. T. złożyli w ustawowym terminie sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości. Ponadto wnieśli o zobowiązanie strony powodowej do rozliczenia dokonanych przez pozwanych wpłat. Oprócz powyższego podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia. Uzasadniając swoje stanowisko wskazali, iż ze względu na swój wiek nie są przekonani o celowości zaciągniętego przez nich względem strony powodowej zobowiązania, a ponadto podnieśli, iż Bank udzielając kredytu na taką kwotę powinien wziąć pod uwagę, że osoby w ich wieku mogą nie zdążyć spłacić tak wysokiego zobowiązania.

Ustosunkowując się do twierdzeń strony przeciwnej strona powodowa w piśmie z dnia 23 kwietnia 2019r. podtrzymała swoje żądanie zgłoszone w pozwie. Oprócz dotychczas podanych twierdzeń wyjaśniała dodatkowo, że kształtowanie się w czasie należności głównej, należności ubocznych, opłat i prowizji wynika z umowy kredytowej, wyciągu z ksiąg bankowych oraz szczegółowego rozliczenia umowy kredytu. Zgodnie z rozliczeniem kredytu pozwani nie spłacili całości zobowiązania wskazanego w wypowiedzeniu oraz bieżących rat w okresie wypowiedzenia, stąd też zobowiązanie stało się w całości wymagalne. Odnosząc się do zarzutu pozwanych dotyczącego przedawnienia, Bank powołał się treść przepisów Kodeksu cywilnego (m.in. art. 118 k.c.), z których wynika 3-letni okres przedawnienia przedmiotowego roszczenia.

Na rozprawie w dniu 3 czerwca 2019r. żadna ze stron nie stawiała się pomimo prawidłowego zawiadomienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 kwietnia 2015 roku (...) Bank S.A. w W. zawarł z W. T. i M. T. - jako konsumentami - umowę kredytu konsolidacyjnego nr (...) na sfinansowanie potrzeb konsumpcyjnych oraz spłatę zobowiązań kredytowych pozwanych względem innych banków. Na jej podstawie Bank udostępnił pozwanym (zgodnie z §1 umowy) na okres 108 miesięcy kwotę kredytu w wysokości 192 950,86zł. Ze wskazanej kwoty zostały sfinansowane koszty przedmiotowej umowy kredytowej, tj. prowizja bankowa (23 134,81zł) oraz opłata za objęcie kredytobiorców ubezpieczeniem na życie (19 816,05zł). Zgodnie z §2 kredyt był oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 9,99 % w skali roku. Całkowita kwota kredytu wynosiła 150 000zł (bez kredytowanych kosztów kredytu), natomiast całkowita kwota do zapłaty przez pozwanych ustalona na dzień zawarcia umowy wynosiła 292 893,79zł. Kredytobiorcom przyznano prawo do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia (§10). Ustalono równe raty kredytu (2 715,45zł) i terminy ich zapłaty do 20-go dnia każdego miesiąca (§3). Na wypadek opóźnienia w terminowym regulowaniu rat kredytu Bank zastrzegł sobie prawo do pobierania od niespłaconego w terminie kredytu podwyższonych odsetek w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§7). Zgodnie z §9 Bank został uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie m.in. zwłoki kredytobiorców z zapłatą pełnych rat, wynikających z harmonogramu spłat, za co najmniej za dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu do spłaty wymagalnych należności w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania, a także w razie niedotrzymania przez Kredytobiorców warunków udzielenia kredytu. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytobiorcy byli zobowiązani do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi Bankowi za okres korzystania z kredytu.

Dowód:

- umowa kredytu konsolidacyjnego nr (...) z dnia 27.04.2015r., k.15-17.

Ze względu na problemy pozwanych z terminowym regulowaniem rat kredytu, strony w dniu 12 grudnia 2016 roku zawarły aneks nr (...) do przedmiotowej umowy kredytowej. W treści aneksu strony zgodnie potwierdziły wysokość istniejącej w tamtym czasie zaległości w spłacie zobowiązania w wysokości 5 596,95zł. Ponadto uzgodniły wydłużenie okresu kredytowania o okres 24 miesięcy, tj. do dnia 20 kwietnia 2026 roku. Na dzień sporządzenia aneksu pozostały do spłaty kapitał kredytu wynosił 175 818,28zł, całkowity koszt kredytu był równy kwocie 95 881,90zł, natomiast całkowita kwota do zapłaty przez pozwanych wynosiła 271 700,18zł.

Dowód:

- aneks nr (...) z dnia 12.12.2016r. do umowy kredytu konsolidacyjnego nr (...) z dnia 27.04.2015r., k.18-20,

- harmonogram spłat kredytu z dnia 12.12.2016r., k. 21-22,

- zestawienie spłat rat kredytowych, k. 32-50, 73-74.

Pozwani ponownie przestali wywiązywać się z terminowej spłaty ustalonych rat kredytowych od maja 2018r. Na skutek powstania zaległości Bank wystosował do pozwanych pismo z dnia 1 sierpnia 2018r. z wezwaniem do zapłaty wymagalnego zadłużenia (które na dzień sporządzenia pisma wynosiło 7 326,00zł) w terminie 14 dni, wskazując jednocześnie w treści pisma, że nieuregulowanie całości należności i niezłożenie wniosku o restrukturyzację zadłużenia w podanym terminie, skutkować będzie wypowiedzeniem pozwanych przez Bank umowy kredytowej nr (...).

Ze względu na brak terminowej spłaty powstałego zadłużenia, strona powodowa pismem z dnia 3 września 2018 roku wypowiedziała pozwany przedmiotową umowę kredytową z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia. Jednocześnie wskazała, że z upływem okresu wypowiedzenia całość zadłużenia wynikającego z umowy z dnia 27 kwietnia 2015 roku stanie się wymagalna i będzie podlegać natychmiastowemu zwrotowi. Powyższe pismo, które zostało wysłane przez Bank do każdego z pozwanych przesyłką poleconą, zostało odebrane w dniu 6 września 2018 roku osobiście zarówno przez W. T., jak i M. T..

Dowód:

- umowa kredytu konsolidacyjnego nr (...) z dnia 27.04.2015r., k.15-17.

- wezwania do zapłaty z dnia 01.08.2018r. wraz z wyciągiem z książki nadawczej z dnia 03.08.2018r., k. 23-25,

- oświadczenia banku o wypowiedzeniu umowy z dnia 03.09.2018r. wraz ze zwrotnymi potwierdzeniami odbioru, k. 26-29,

- zestawienie spłat rat kredytowych, k. 32-50, 73-74.

Przed złożeniem przedmiotowego pozwu do Sądu Bank wystosował do pozwanych pismo z dnia 30 października 2018 roku z wezwaniem do zapłaty wymagalnego zadłużenia w terminie 7 dni. Pozwani pomimo monitu nie uregulowali zobowiązania w wyznaczonym terminie.

Dowód:

- ostateczne wezwania do zapłaty z dnia 30.10.2018r., k. 30-31.

W dniu 14 grudnia 2018 r. (...) Bank S.A. w W. wystawił wyciąg z ksiąg banku nr (...), w którym stwierdził stan zadłużenia W. T. i M. T. z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 27 kwietnia 2015 r. Zadłużenie to wynosiło wówczas łącznie w kwocie 170 276,56 zł, w tym 159 876,55 zł niespłaconego kapitału, 8 231,65 zł odsetek umownych za okres korzystania z kapitału, 2 152,06 zł odsetek umownych za opóźnienie od kwoty niespłaconego kapitału oraz 16,30 zł tytułem opłat i prowizji. Ponadto od dnia 15 grudnia 2018 r. Bankowi miały przysługiwać dalsze odsetki umowne za

opóźnienie w spłacie wymagalnych rat w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, które na dzień sporządzenia wyciągu wynosiły 10%.

Dowód:

- wyciąg z ksiąg banku nr (...) z dnia 14.12.2018r., k. 14.

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o przedstawione dowody z dokumentów. Dokumenty znajdujące się w aktach przedmiotowej sprawy Sąd uznał za materiał wiarygodny. Żadna ze stron nie zaprzeczyła prawdziwości złożonych dokumentów; żaden dokument nie wzbudził również zastrzeżeń Sądu – nie było ku temu przesłanek. Dlatego Sąd ocenił, że odzwierciedlają one rzeczywisty stan rzeczy.

Pozwani w toku postępowania w zasadzie nie zakwestionowali zasadności oraz wysokości roszczenia strony powodowej. Podniesione przez nich zarzuty zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 12 marca 2019r. dotyczyły de facto okoliczności istnienia po stronie Banku ryzyka niewywiązywania się przez pozwanych z przedmiotowej umowy kredytowej. W ocenie pozwanych Bank zawierając z nimi przedmiotową umowę kredytową powinien był przewidzieć, iż pozwani ze względu na swój wiek oraz stan zdrowia mogą nie być w stanie spłacić całości zobowiązania. Oprócz powyższego pozwani podnieśli zarzut przedawnienia roszczenia strony powodowej. Innych zarzutów pozwani nie podnosili, dlatego Sąd uznał, iż inne okoliczności faktyczne, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła (jak np. fakt istnienia zobowiązania; wysokość zobowiązania; niewywiązywanie się z umowy kredytowej przez pozwanych) nie były sporne (art. 230 k.p.c.). Mając to na uwadze Sąd przyjął, że fakty mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione.

Zgodnie z treścią art. 117 § 2¹ k.c. po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. W przedmiotowej sprawie roszczenie strony powodowej (względem pozwanych będących konsumentami) stało się wymagalne dnia 9 października 2018r. (dzień po upływie okresu 1-miesiąca od dnia doręczenia pozwany oświadczenia banku o wypowiedzeniu przedmiotowej umowy kredytowej, tj. od dnia 6 września 2019r.), a zatem w dniu wnoszenia pozwu (17 grudnia 2018r.) nie upłynął jeszcze termin przedawnienia wskazany w art. 118 k.c.

Zgodnie z treścią art. 366 §1 k.c. kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). Art. 369 k.c. stanowi natomiast, iż zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub z czynności prawnej.

W omawianej sprawie strony zawarły umowę kredytu bankowego, a ponadto kredytobiorcą był zarówno W. T., jak i M. T.. Z tego też względu obydwój pozwani ponoszą solidarną odpowiedzialność za całość przedmiotowego zobowiązania względem Banku. Zgodnie z art. 69 ust. 1 prawa bankowego, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Udzielanie kredytów jest jedną z czynności banków przewidzianą w prawie bankowym. Do essentialia negotii umowy kredytu należą: oddanie przez bank do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie ściśle określonej kwoty środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel oraz zobowiązanie kredytobiorcy do korzystania z oddanych do dyspozycji środków pieniężnych na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (patrz. Arkadiusz Kawulski, Komentarz do prawa bankowego. Uwagi do art. 69, LEX 2013). Umowa kredytu stanowi zatem odrębny typ umowy nazwanej. Jest to umowa konsensualna, dwustronnie zobowiązująca, odpłatna.

W omawianej sprawie, jak wyżej wskazano, strony zawarły taką umowę. Bezsprzeczne jest, że w dniu 27 kwietnia 2015 r. strona powodowa zawarła z pozwanymi umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...), na podstawie której Bank zobowiązał się do udzielenia kredytu ratalnego na czas i kwotę określone w umowie, a pozwani zobowiązali się do korzystania z kredytu na warunkach określonych w umowie oraz do zwrotu udzielonego kredytu wraz z należnymi Bankowi odsetkami oraz innymi opłatami, w terminie i wysokości określonej w umowie. Powyższy kredyt nie został w całości spłacony przez pozwanych, a pozwani nie kwestionowali istnienia i wysokości roszczenia.

Zdaniem Sądu strona powodowa udowodniła zasadność oraz wysokość roszczenia dochodzonego pozwem bowiem z przedłożonych dokumentów, w tym umowy o kredyt gotówkowy, zestawienia spłat rat kredytu oraz wyciągu z ksiąg bankowych, jednoznacznie wynika, że pozwani zawarli ze stroną powodową powyższą umowę. Istnienie powstałego zadłużenia dawało stronie powodowej podstawę do wypowiedzenia przedmiotowej umowy z uwagi na brak terminowej spłaty rat kredytu. Bank skorzystał z tego uprawnienia. W oparciu o powyższe dokumenty, a także dokumenty rozliczenia umowy (k.32-50 i 73-74) Sąd ustalił wysokość niespłaconego zobowiązania na dzień wyrokowania w kwocie 170 276,56zł.

Zgodnie z art. 481 § 1 i 2 k.c. wierzycielowi co do zasady należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczone od daty wymagalności roszczenia. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Na podstawie §7 zawartej przez strony umowy kredytowej stronie powodowej od przeterminowanych rat kapitałowych należą się odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Odsetki te nie mogą jednak być wyższe niż odsetki maksymalne za opóźnienie (481 § 2¹ k.p.c.). Zgodnie z treścią wyciągu z ksiąg (...) Bank S.A. w W. z dnia 14 grudnia 2018r. nr (...), początkową datą naliczania przez Bank dalszych odsetek umownych od niespłaconego kapitału (w kwocie 159 876,55zł) jest dzień 15 grudnia 2018r. Ponadto od kwoty skapitalizowanych na dzień wystawienia w/w wyciągu z ksiąg bankowych - odsetek umownych oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty niespłaconego kapitału (w łącznej kwocie 10 383,71zł) - stronie powodowej przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu (17 grudnia 2018r.) do dnia zapłaty (art. 482 § 1 k.c.). Ze względu na okoliczność, iż pozwani nie wskazywali na nieprawidłowości w sposobie naliczenia przez stronę powodową odsetek, w ocenie Sądu roszczenie strony powodowej w tym zakresie zasługiwało na uwzględnienie.

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił żądanie na mocy art. 69 prawa bankowego i § 7, 8 i 9 umowy kredytu gotówkowego oraz na mocy art. 359 k.c., 481 k.c., 482 k.c. i o powyższym orzekł jak w pkt I wyroku.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu z art. 98 k.p.c., kosztami procesu należało obciążyć pozwanych. Z tego też względu, pozwani zostali zobowiązani solidarnie do zwrotu przeciwnikowi kosztów procesu w kwocie 8 535,92zł, na którą składa się opłata od pozwu w łącznej kwocie 8 514,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz kwota 4,92 zł tytułem opłaty notarialnej.